

Ramowy program adaptacji dzieci uwzględniający aktywny udział rodziców w Niepublicznym Żłobku Muzyczno – Językowym „SZCZĘŚLIWE DZIECKO” w Kliszowie

Proces adaptacji w Żłobku prowadzony jest wspólnie z rodzicami. Adaptacja z rodzicem sprzyja oswajaniu się z nową sytuacją w bezpieczny sposób i daje możliwość stopniowego budowania relacji z nauczycielami i opiekunami. Prosimy rodziców o zaplanowanie minimum jednego tygodnia na wspólną adaptację, zachęcamy jednak by w razie możliwości planować rozpoczęcie przygody z placówką 2-3 tygodnie przed powrotem do pracy zawodowej.

Faktyczny czas adaptacji może się różnić w zależności od indywidualnych potrzeb każdego dziecka. Celem adaptacji jest zbudowanie relacji z innym dorosłym – najważniejsze, by dziecko nawiązało kontakt i powoli budowało zaufanie do nauczyciela z którym poczuje się bezpiecznie.

I. Cel programu

Celem programu jest zapewnienie dzieciom i rodzicom warunków do spokojnej, łagodnej adaptacji. Program określa warunki współpracy personelu z rodzicami w procesie adaptacji oraz wspiera podejmowanie adekwatnych dla adaptacji kroków, uwzględniając indywidualne potrzeby każdego dziecka.

II. Założenia i zakres programu

1. Proces adaptacji trwa zazwyczaj około dwóch tygodni.
2. W zależności od indywidualnych uwarunkowań, czas ten może być dłuższy lub krótszy.
3. Obecność rodzica (lub innego zaufanego opiekuna dziecka) jest w procesie adaptacji niezbędna.
4. Aktywny udział w procesie adaptacji polega na wspieraniu dziecka w placówce w pierwszych dniach, jak również dostępności w razie potrzeby w pozostałym okresie.
5. Adaptacja odbywa się przed południem, w godz. 9:00-11:00.
6. W przypadku kumulacji większej liczby adaptacji w czasie, dobrą strategią jest organizowanie drugiej tury adaptacji w godzinach popołudniowych.
7. Dla każdego nowego dziecka zostaje wyznaczony opiekun adaptacji, odpowiedzialny za przebieg procesu.
8. Proces adaptacji jest na bieżąco dopasowywany do potrzeb rodzica i dziecka.

III. Przygotowanie rodzica do procesu adaptacji

1. Rodzic, podobnie jak dziecko potrzebuje adaptacji do nowej dla siebie sytuacji. Gotowość rodziców ma znaczenie i pełni ważną rolę w procesie adaptacji.
2. Dobre praktyki wspierające rodziców w tym procesie, które realizujemy to:
 - 1) przesłanie rodzicom kompleksowych informacji na temat procesu adaptacji, przygotowania się do adaptacji oraz przebiegu i specyfiki samego procesu,

- 2) organizacja spotkania przed adaptacyjnego, podczas którego rodzice i opiekun adaptacji poznają się.

IV. Rola opiekuna adaptacji

1. Dobrą praktyką w Żłobku jest wyznaczanie opiekuna każdej nowej adaptacji.
2. Dzieciom łatwiej jest budować relacje początkowo z jedną osobą, a dla rodziców jest wspierające, gdy wiedzą z kim mogą na bieżąco omawiać postępy procesu adaptacyjnego.
3. Opiekun adaptacji:
 - 1) przeprowadza z rodzicami rozmowę przedadaptacyjną, której celem jest poznanie się i zaplanowanie procesu adaptacji,
 - 2) podczas spotkania omawiane są potrzeby dziecka i wyjaśniane wszelkie wątpliwości zgłaszane przez rodziców,
 - 3) komunikuje rodzicom plan adaptacji, łącznie z godzinami przyścia do placówki,
 - 4) w intencjonalny, aktywny sposób buduje kontakt z dzieckiem - proponując różne aktywności, wspierając w trudnościach, uważnie obserwując potrzeby dziecka,
 - 5) monitoruje postęp adaptacji i na bieżąco wymienia informacje z rodzicami co do jej przebiegu,
 - 6) wspiera pierwsze rozstania z rodzicem i wydłużanie czasu bez rodzica w placówce.

V. Rola rodzica

1. Rodzic w sposób aktywny uczestniczy w procesie adaptacji swojego dziecka.
2. Obecność rodzica daje dziecku poczucie bezpieczeństwa w nowym miejscu i wspiera w nawiązywaniu relacji z innymi dorosłymi.
3. Celem adaptacji jest nawiązanie relacji z innym dorosłym niż rodzic i zbudowanie poczucia zaufania - a w efekcie pozostanie dziecka w placówce bez rodzica.
4. Rodzic w procesie adaptacji:
 - 1) towarzyszy dziecku na sali w pierwszych dniach, wspierając dziecko w poznawaniu nowej przestrzeni, dzieci i opiekunów,
 - 2) stale komunikuje się z opiekunem adaptacji, podążając za jego wskazówkami,
 - 3) stara się towarzyszyć w sposób nienarzucający się tzn. nie angażuje się w aktywności, nie animuje innych dzieci, nie przejmuje obowiązków opiekunów,
 - 4) stopniowo zwiększa dystans między nim a dzieckiem, poprzez wycofywanie się do szatni, korytarza,
 - 5) przed każdym wyjściem, uprzedza dziecko o tym, co się wydarzy - nigdy nie wychodzi z placówki bez pożegnania.

VI. Przebieg adaptacji

1. Każda adaptacja przebiega w nieco inny sposób, w zależności od gotowości dziecka, jego doświadczeń, temperamentu.
2. Można wyróżnić pewien schemat, dzielący cały proces na etapy, natomiast trzeba pamiętać, że długość trwania każdego etapu jest może być inna dla każdego dziecka:
 - 1) etap wspólnego czasu z rodzicem: rodzic bawi się z dzieckiem, wspólnie poznają miejsce, ludzi, reguły panujące w placówce,

- 2) etap towarzyszenia: rodzic nadal jest obecny, ale siedzi na uboczu, przygląda się, obserwuje, stara się nie ingerować - jest bezpieczną bazą, do której dziecko w każdej chwili może przyjść po wsparcie,
- 3) etap wycofywania się: rodzic powoli stara się wychodzić do szatni, gdzie spędza czas będąc do dyspozycji opiekunów i dając im coraz więcej przestrzeni na nawiązanie kontaktu z dzieckiem,
- 4) etap rozstania: rodzic żegna się z dzieckiem, może początkowo wyjść na krótko i stopniowo wydłużać czas swojej nieobecności.

VII. Plan adaptacji w pierwszym tygodniu

Plan adaptacji wspiera w organizacji pierwszego tygodnia w placówce i jednocześnie może ulec zmianie, jeśli będzie taka potrzeba. Nie wszystkie dzieci będą gotowe na rozstanie z rodzicem w pierwszym tygodniu. Plan może być elastycznie modyfikowany przez opiekuna adaptacji.

Dzień adaptacji	Czas z rodzicem	Planowane aktywności
1	3 godz.	rodzic spędza czas z dzieckiem w placówce, poznając przestrzeń i kadrę
2	3 godz.	rodzic spędza czas z dzieckiem w placówce, poznając przestrzeń i kadrę, powoli zwiększa dystans jeśli to możliwe
3	3 godz.	rodzic spędza czas z dzieckiem w placówce, poznając przestrzeń i kadrę, powoli zwiększa dystans jeśli to możliwe
4	2,5 godz.	rodzic jest obecny w placówce, podejmowana jest próba pierwszego rozstania na 0,5h
5	1,5 godz.	rodzic jest obecny w placówce, po czym następuje rozstanie na 1,5 h

VIII. Wyzwania w procesie adaptacji

Jeśli po dwóch tygodniach adaptacji, opiekun adaptacji nie widzi znaczących zmian tzn. nie zwiększył się dystans między dzieckiem a rodzicem, dziecko nie wchodzi w interakcje z opiekunem, rodzic nie współpracuje z opiekunem adaptacji i nie uwzględnia komunikowanych mu wskazówek, opiekun adaptacji organizuje spotkanie z rodzicami dziecka. Podczas spotkania omawiany jest przebieg całej adaptacji, wraz z zaznaczeniem wyzwań po stronie dziecka i po stronie rodziców. Celem spotkania jest podjęcie dalszych decyzji co do współpracy i kontynuowania bądź zakończenia adaptacji.